

GONIEC i ISKRA

(Dziennik dla wszystkich.)

Czasopismo humorystyczno-satyryczno-literackie, ilustrowane.

☛ Numer pojedynczy **20. ct. w. a** — Dodatek osobny dla nieprenumeratorów **10. ct. w. a.** ☛

Goniec i Iskra wychodzi: 1., 10., i 20, każdego miesiąca, zaś **dodatek osobny** również **ilustrowany** 25 każdego miesiąca. Nadto, prenumeratorowie **Gonca i Iskry** otrzymują osobne **bezpłatne premia ilustrowane**. Prenumerata na **Gonca i Iskry** wraz z **osobnym dodatkiem** i **premiami** wynosi tak w miejscu, jak i na prowincji kwartalnie 2 złr., półrocznie 4 złr., rocznie 8 złr. **Dodatek osobny** dla nieprenumeratorów „Gonca i Iskry” kosztuje **10 ct. w. a.** W poznańskim i w Niemczech 16 marek rocznie, we Francji i innych krajach, oraz w Ameryce północnej 20 franków (4 dolary); rocznie w Ameryce południowej, w Brazylii, Australji innych częściach świata 25 franków — stosunkowo na kwartał i pół roku. Za ogłoszenia opłaca się 8 ct. za wiersz drobnem pismem, lub za jego miejsce. Nadesłane po 20 ct. od wiersza. Opłata od ogłoszeń większych stosownie do umowy. Za granicą ogłoszenia przyjmują wszystkie biura ogłoszeń. Prenumeratę i wszelkie należności przesyłać najdogodniej przekazami pocztowymi, lub w listach rekomendowanych, albo pieniężnych: **do Administracji Gonca i Iskry we Lwowie, ulica Kraszewskiego l. 23.** Z Ameryki najdogodniej przesyłać prenumeratę dolarami papierowymi **w listach rekomendowanych**, lub także przekazem pocztowym. — Listy powinny być frankowane. — Numer odnosi się zawsze do mieszkania każdego miejscowego prenumeratora.

Właściciel i naczelny redaktor: **M. D. Chamski.**

Nie zgadzają się gusta..

- Więć odchodzę, moja pani żono — ale wracam niedługo.
- Jak ci się podoba...
- No, to nie wrócę wcale.
- Najlepiej byś zrobił...
- Dlaczego?...
- Bo mnieby się to znowu podobało...
- Dz'wna rzecz, jak się nie zgadzają nasze gusta!...

Święte słowa pana Marszałka — ale...

Na tegorocznej sesji sejmowej, z ust pana Marszałka Eustachego księcia Sanguski, po raz pierwszy z takiego miejsca, padły słowa dosadnej i głębiej sięgającej krytyki ogólnej. Tyczyła się ona głównie młodzieży, dzisiejszej naszej młodzieży, która wśród ciężkich warunków, idzie przez życie, a najczęściej posuwając się powoli — wegetuje, — a nie rzadko też i marnieje... Pan Marszałek powiedział między innymi, że młodzieży naszej zbywa na samodzielności, że nie dąży do stanowisk niezależnych własną pracą i zachodem wywalczonych, lecz rada stać z gotową łyżką i przy gotowej misce, stara się o podrzędne posady i woli przymierać z głodu na diurnach, aniżeli szukać pracy samodzielnej, któraby w społeczeństwie pomnażała ogólny dobrobyt i przysparzała krajowi ludzi opierających się silnie nogami o własny grunt.

Tak, mniej więcej, choć nie temi samymi słowami powiedział pan Marszałek, a między wierszami tego ustępu mowy, widoczna była pewna gorycz, pewne zwątpienie i pewien żal do dzisiejszej młodzieży i nawet do otaczającego ją społeczeństwa, bo, według słów pana Marszałka, sejm przez lat trzydzieści zrobił swoje, lecz, czy zrobiło także społeczeństwo — to wielkie pytanie...

Ale, przedewszystkiem, z kąd się ma brać młodzież inicjatywy samodzielnej, skoro nie ma przykładu w starszych, którzy, powiedzmy prawdę, dogryzają życie i, bynajmniej, nie myślą o tem, co po nich będzie... Młodzież uboga myśli o tem, co w gębę włoży dziś i, czy jutro będzie miała co na język położyć... Żyje z dnia na dzień i w troskach szarego życia, zużywa się, marnieje i ginie. Do samodzielnej pracy, potrzeba terenu, pola, gruntu — a jest on u nas?... Jeśli jest — to taki wąski kawałek, że jeden drugiego spychać musi. Aby pracować samodzielnie, potrzeba mieć w rękach odpowiednie środki — dobre chęci, a nawet zapał, nie wystarczą — to będzie tylko szamotanie, a z niego rezultat: rozgoryczenie i abnegacja. U nas szkoła, rozszerzy młodzieży horyzonty, ale gdy opuści mury szkolne, życie praktyczne ostudzi ją, a gdy pomoc rodzicielskiej ręki odpadnie, szuka się już tylko roboty, aby dalej pechać taczkę... Społeczeństwo powinno wytwarzać warunki do samodzielnej pracy dla młodzieży — a czy wytwarza? Najszlachetniejszy optymistą nie może tego powiedzieć, bo tysiące faktów kłam mu zadadzą.

Jeśli jest u nas kredyt, to tylko wielki — kredytu średniego i małego, opartego na zdrowych zasadach ekonomicznych, nie ma wcale — bez niego zaś, ani marzyć nie można o samodzielnej pracy tej młodzieży, która, wyrażając się trywialnie, jest goła, jak święty turecki, choć zacna, pełna dobrych chęci i szlachetnych zapałów.

Cóż tymczasem robi młodzież bogata, rozporządzająca znacznymi środkami materialnymi?..

Nie nie robi.

Spojrząwszy na nasz przemysł, choćby nawet, wielki przemysł — dużo tam pracuje na tem polu synów rodzin bogatych i zamożnych?... Czy nie oni właśnie, cisną się do biur państwowych i autonomicznych po łatwe zaszczyty, po wygodną karierę, po byt spokojny bez trosk i bez wszelkiego ryzyka oparciu o protekcję, o stosunki, o

plecy cudze... Dlaczegoż to obowiązek przysparzania przez pracę samodzielną dobrobytu dla społeczeństwa, ma leżeć na młodzieży ubogiej, a wolną jest od niego ta młodzież, która rozporządzając środkami materialnymi, nabiera prawa do omijania samodzielnej pracy?..

Nobless oblige, jest już u nas mytem. Nie masz nie, pracuj krwawo, abyś miał co — masz dużo, możesz nic nie robić, a jeśli cię to zbyt nie facyguje, wolno ci ścinać kwiaty po drodze elegancką trzećką, kupioną dla popierania przemysłu krajowego w szkole snycerskiej w Zakopanem...

Słuszne, a gorzkie słowa pana Marszałka, wywołują smutne myśli i bardzo ponure uwagi... Wprzód trzeba chleba powszedniego — potem pasztetów. Książę Marszałek zdrowy i prawdziwy rzucił z wysokiej trybuny Sejmu pogląd — szkoda tylko, że nie wypowiedział wszystkiego wyraźnie, bo z tego, co powiedział, jasno, jak słońce, że umie się patrzeć w samo serce społeczeństwa i wie, co mu dolega, co go boli i czego mu brak...

Ale nie winien głodny, że szuka dziennego chleba, aby nie umrzeć w męczarniach, lecz winien syty, że nie przyczynia się do wytworzenia takich warunków, aby się rozszerzał grunt do samodzielnej pracy i dla niego, i dla tego, co umie i chce pracować samodzielnie, lecz na razie nie ma o czem...

O d r e k i.

— Kronika żalobna.

W Krakowie umarł ś. p. Paweł Popiel. Dziejowe to nazwisko w literaturze i w życiu publicznym, a wiedza jego, rozum i głębokie wykształcenie, wybiega daleko po za zwykłe granice zdawkowej popularności. Oparty o silne przekonania i zasady, nie zboczył od nich, ani na jedną minutę, nie ustąpił, ani na krok. Nie zgodzić się z nim można było, nie szanować i nie podziwiać trzeźwości, przeczystej miłości świętych ideałów narodowych i pracy, a zabiegów czystych — nie mógł, chyba ten tylko, kto był płytkim i tuzinkowym. Postać to była niezwykła, i w tem, co robił, i w tem, co myślał, i tam gdzie płakał, i tam nawet, gdzie karcieł szlachetne, choć niewczesne porowy. — Przebieg dokładnej działalności publicznej ś. p. Pawła Popiela obszerną może objąć księgę, a w niej nieprzebrane bogactwo głębokich myśli i zapatrywań filozofa, patrioty i uczonego. Sędziwy wiek, nie podgryzł wielkiego umysłu — do ostatniego technienia, był silnym, wielkim i trzeźwym myślicielem...

Przed laty dziesięciu pomieściliśmy portret w naszym piśmie ś. p. Pawła Popiela — dziś te kilka słów wspomnienia pośmiertnego, kładziemy na mogiłę niezwykłego myśliciela, patrioty i pisarza!...

— Panu Bogu świeczkę, a diabłowi też...

Jak wiadomo zakłada się nowy stały teatr polski im. Aleks. hr. Fredry pod dyrekcją p. Lucjana Kwiecińskiego — teatr, którego działalność poświęcona ma być wyłącznie prowincji. O potrzebie takiego teatru w naszym kraju, nie może być dwóch zdań, o tem zaś, czy odrazu zajmie on silne stanowisko, można wątpić, lub nie wątpić, bo to zależy od bardzo wielu okoliczności, a na nie, zapatrują się ludzie, jak kto umie, jak może i, jak mu potrzeba wreszcie... Ale, aby chcąc popierać taki teatr, łączyć jego powstanie z teatrem np. lwowskim i z tego materiału robić maczugę na dyrekcję lwowskiego teatru — to tylko się może stać u nas, w tych niezdrowych stosunkach, w których do wielkich i do małych spraw, łączy się zawsze osobista nienawiść. Jakieś stworzenie nieokreślonej inteligencji, ni pies, ni wydra, istna świerzbująca plaga dla

literatury, lub sztuki, który np. podczas swej roboty na prowincji zostawił skandal na skandalu i zbezczeszczył zawód — jeśli idzie o to, aby komuś dokuczyć, aby dać folgę nienawiści osobistej — może być użyty, jako wymyślający parobek, a dla zachowania pewnych pozorów przyzwoitości publicznej, używa go się, jako „krytyka“ w inseratach...

Obrzydliwe to wszystko — doprawdy, a tak wstrętne i tak deprymujące, że nie trzeba się dziwić, iż pesymizm, zwątpienie i zupełna obojętność, szerzą się wśród inteligencji w zaskraszający sposób.

Dla każdego uczciwie i zdrowo patrzącego się na sprawy, trzeci teatr stały w Galicji, nie wychodzi z „duszej“ atmosfery lwowskiego, albo krakowskiego teatru, lecz z rzeczywistej potrzeby i teatr taki, nigdy nie może być w kolizji, ani z teatrem lwowskim, ani krakowskim, a równie ma ważne obowiązki, zadania i szerokie pole działalności. — Nie ulega też najmniejszej wątpliwości, że stały teatr na prowincji zasługuje na odpowiednią subwencję krajową tak samo, jak teatr lwowski, lub krakowski.

Stały i dobry teatr na prowincji, nietylko nie może wchodzić w drogę teatrom stołecznym, lecz staje się ich współpracownikiem na polu sztuki dostarczając zarazem sił aktorskich wielkim scenom, a przez gościnne występy znakomitych artystów ze scen wielkich, rozszerza ich popularność w społeczeństwie oddalonym od głównych ognisk — dzielnie się więc przyczyniać musi do wzmocnienia, zainteresowania i zamilowania ojczyznej sztuki i literatury.

Są to wszystko dowody niezbitne — ale u nas, przedewszystkiem na stole osobista nienawiść i animozja — a zasady, słuszność, takt i uczciwość pod stołem, w koszu, z którego bierze się czasem jakąś szmatkę i tak się nią ostrożnie obwija pióro dziennikarskie, aby broń Boże, nie starła z pisma niskiej tendencji osobistej zaciekłości...

To wszystko jasne, jak słońce.

Ale cóż, u nas z takiego położenia rzeczy, kuje się broń na dyrekcję lwowskiego teatru używając nienacziwie tego, którego się niby popiera za oparcie do celów osobistej napaści i w rezultacie szkodzi się człowiekowi zacnemu, utalentowanemu, który do samostnej pracy zabiera się szczerze, z zapałem i z tem przekonaniem, że dobrze i pożytecznie służyć będzie społeczeństwu...

— „Ścisłe wzięwszy“..

Ścisłe wzięwszy — jak powiada, pewien lwowski adwokat zajmujący się homeopatią w braku klientów do aleopatycznej kodeksowej praktyki — ścisłe wzięwszy — dobroczynność, jest takim samym interesem, jak n. p. fabrykacja wody sodowej, jak każdy inny interes... Nie się na świecie nie robi darmo. Chorzy są dlatego, aby ludzie skakali z radości, że im mogą wystawić szpitale; głodnych na to Bóg stworzył, aby bogaty miał przyjemność włożenia mu coś w gębę, strzegąc pilnie palca aby nie był odgryziony — lekarze, aby byli chorzy, chorzy, aby byli aptekarze, małżeństwo, aby były rozwody, miłość, aby było... utrapienie...

— Niebezpieczeństwo z wynalazku...

Jakiś niemiec wynalazł sposób wyrabiania guzików z... kartofli. Istnieje obawa, że po zaprowadzeniu tego rodzaju guzików, wszystkie biedacy będą mieli ambaras z pantalonami...

— Ze świata gazetowego.

W Paryżu ukazuje się 87 gazet codziennych.

Najstarszym na świecie dziennikiem jest „Gazeta Pekńska“; wychodzi ona od lat 1000.

W Anglii 18.000 kobiet pracuje na polu dziennikarstwa.

W Paryżu pewien piekarz wydaje t. z. „Journal Comestible“ (Dziennik jadalny), drukowany literami czekoladowymi na arkuszach... ciasta.

Łgarz nie zawsze bywa dziennikarzem, ale dziennikarz łgarzem... bardzo często...

== Epigraf dla pewnego lekarza.

Pewien lekarz posiada album, w którym prozą i rymem, zapisują się, ku wiecznej pamięci, jego pacjenci. Jedna z nich, taki mu napisała epigraf:

Nasz Receptowicz znakomity
Sięgnął po lekarskie zaszczyty —
Chorych mu w kołcu nie stało...
Cmentarza było za mało...

== Ciekawe cyfry z Ameryki.

„Reforma“, pismo polskie wychodzące w Chicago, podaje następujące ciekawe wiadomości:

Podług ostatniego spisu ludności, odbytego w r. 1890, ludność w Chicago wynosiła 1,219,832 osób. W tej liczbie znajduje się tylko 292,463 amerykańców, czyli osób tu urodzonych; dalej idzie 394,958 Niemców, 215,534 Irlandczyków, 54,202 Czechów i tylko 52,756 Polaków. Widocznie, ta ostatnia cyfra przedstawia zaledwo trzecią część istotnie tu zamieszkałych Polaków. Całe młodsze polskie pokolenie, urodzone tutaj, a stanowiące parę dziesiątków tysięcy osób, zostało zapisane, jako „amerykanie“, a pomimo wszelkich ostrzeżeń prasy polskiej przed spisem, inne dziesiątki tysięcy Polaków zapisane zostały szczególnie przez obcokrajowych urzędników za „niemców“ i „rosjan“. Że tak być musiało, dowodzi to okoliczność, że urzędownie, wśród mieszkańców Chicago, znaleziono aż 9,977 Rosjan, pod czas, gdy, istotnie nie ma ich tutaj, ani paru dziesiątków. Urzędowa liczba Niemców w Chicago, około 400 tysięcy, przechodzi też niesłychanie istotną ich ilość — i napewno w tej cyfrze znajdzie się kilkadziesiąt tysięcy Polaków z pod zabornu austriackiego i pruskiego. W każdym razie, opierając się na tych wzruskach, liczbę Polaków w Chicago oznaczyć można najmniej — na 100,000.

== „Pocztowe pszczoły.“

W przyszłych wojnach miejsce pocztowych gołębi, mają zająć „pocztowe pszczoły“ z przylepianiem na grzbietach mikroskopijnymi depeszami. Pytanie: dlaczego nie „pocztowe pszczoły“?

Córka Socjalisty.

Powieść z angielskiego.

(Ciąg dalszy — patrz Numer 8)

— Więc jaja, poziomki ze śmietanką, a potem ciasta malinowe — dysponowała solenizantka, siadając między Lashmarem i Wernerem, aż nagle, podniósłszy z talerza serwetę, krzyknęła: — A to co, opiekunie? — zawołała, bo pod serwetą ujrzała śliczny, złoty zegarek, z cienkim złotym łańcuszkiem, który w około niego owinał się, jak wąż. Druga strona zegarka była błękitnie emaliowaną, a w środku błysnęła cyfra S. wysadzana brylancikami; po nad tem gwiazda z brylancikami także.

— Ach! śliczna gwiazda, śliczna emalia, śliczny zegarek, ale czyj to? — zawołała dziewczynka. — Czyj to zegarek? — powtórzyła.

— Twój, Stello. Tak zawsze dobierasz się do mego zegarka, gdy mi potrzeba zażywać chinowe proszki, że postanowiłem, abyś miała swój własny, panno doktorko.

Stella skoczyła ku niemu, obejmując obydwoma rękami za szyję.

— Ach! opiekunie, jakis ty dobry... Tyś zawsze był i jesteś dobry dla mnie i tak mi dajesz wciąż piękne rzeczy, ale zegarek... Będę mieć zegarek, jak ktoś dorosły.

— Trzeba przy nauce pilnować się czasu, jak ktoś dorosły — odpowiedział Lashmar.

Wiedziała, że jej imię znaczy gwiazda i patrząc też na zegarek, zawołała: — Gwiazdo! masz już teraz swoją gwiazdę...

Czy jej gwiazda rzeczywiście wchodziła dziś, błyszcząc jak te brylanty, czy może zachodziła za chmury, gasła?

Lashmar wziął jej zegarek z ręki i otworzył kopertę, na wewnętrznej jej stronie był napis, który przeczytał: — „Stelli od jej przybranego ojca.“

Ona rozplakała się na te słowa i żywa we wszystkim, osunęła mu się do kolan, które objęła.

— Ach, to najśodszy, najśodszy dar — zawołała — Tak, opiekunie, tyś mój ojciec, bo kocham cię jak tamtego... tamtego mego ojca... Pamiętam go i kocham, ale kocham i ciebie.

Ukryła mu na kolanach zalane łzami liczko, a on podniósł ją i przycisnął usta do jej bujnych, miękkich włosów.

— Jesteś mi, Stello, drogą, jak dziecko ojcu i nigdy drogą być mi nie przestaniesz.

— Zawsze będziesz mnie kochał ojciec? — zapytała.

— Zawsze — odparł Lashmar, wzruszony silnie.

Zaraz po śniadaniu miano się pusić na wycieczkę, wchodzącą w program dzisiejszych wesołości. O parę mil do Lashmar-Castle znajdowały się bardzo malownicze ruiny starożytnego opactwa, przepysznie bluszczem i powojem obrzucone, a utrzymywane bardzo starannie przez właściciela gruntu i otoczone bardzo pięknymi widokami. Ruiny te, miały sławę malowniczości w całej okolicy. młody lord znał tu każdy kamień, każdy załom starych murów i gatunek mchu, który się po nich puszczał i dzikie kwiaty, strzelające z pomiędzy ruin; zawsze rad tam bywał, a że chciał zrobić Stelli przyjemność, że chciał dać jej wrażenie piękności wspaniałej, co zaliczał zawsze do wpływów edukacyjnych niemałego znaczenia, postanowił zawieść ją tam dziś i przepędzić z nią dzień wśród pięknej natury i wspaniałego widoku starożytnych szczątków dalekiej przeszłości.

A właśnie kupił sobie parę koni karych, młodych, żywych, jak stworzonych do lekkiego powoziku, który też był nowy i tylko co przysłany z Londynu. I to wchodziło w rachunek podniesienia świetności dzisiejszej zabawy. Nowy powóz — nowe konie! Stella bardzo konie lubiła i lord Lashmar z powodu swego słabego zdrowia, nie mógł się oddawać kawalerskim zamiłowanym sportu, ale konno jeździć i powozić bardzo lubił i wybornie umiał. Miał do prowadzenia koni rękę wprawną: najmniej posłuszne czuły to i rozumiały jego wolę.

Stella niezmiernie się cieszyła z tej wycieczki. Miała, jak najczęściej, białą suknię z miękkiej i lekkiej tkaniny wełnianej, szeroką szarfę z błękitnego atlasu i wielki kapelusz słomiany z białym strusim piórem, które przytwierdzał pęk stokrotek, niezapominajek i rumianków, co razem wyglądało jak jakieś wdzięczne malowanie, jak jaki piękny obrazek. Nieraz też ktoś mówił, że wygląda jak wycięty z ram obrazek ze swemi piękniemi, wielkiemi oczyma czarnemi o długiej rzęsie z bladą płcią i niezmiernie bujnym, krótko obciętym włosiem czarnym. Ksiądz proboszcz miejscowy zrobił lordowi Lashmar uwagę, że może zanadto każe stroić sierotę — nad jej stan, co może być dla niej w przyszłości rzeczą zgubną. Młody lord niechętnie słuchał tych uwag i odpowiedział z pewnem rozdrażnieniem, że przyszłość Stelli tak zabezpieczoną będzie, że nawyknięcia z dzieciństwa wyniesione nie będą jej przeszkadzały.

Że jednak proboszcz, przez wysokie uszanowanie dla rozumu kolatorki swojej, lady Lashmar, stawał się w wielu rzeczach jej echem, nie budował się dobrocią jej pasierba dla sieroty.

— Moznaby lepiej użyć grosza — mawiał, gdy się zgadało o wychowance lorda. — Dwoje, troje, może czworo dzieci dałoby się utrzymać w ochronce za to, co kosztuje ta jedna pieszczocha, powiadał.

Czy przecież można wszystko na gro-sze obliczyć, czy smutne serce Huberta nie potrzebowało też czegoś na pociechę swoją, na zapłnienie istnienia, na samotność skazanego, miłosierny ten kapłan nie pomyślał wcale. Umysł to był nieco ciasny i zdanie lady Lashmar przedstawiło mu się, jako wyrok ostatniej instancyi.

Kosz, pełen smacznych rzeczy, włożony został do powozu. Postanowiono obiadować wczesnie na murawie i do domu wrócić dopiero ze zmrokiem.

Stella śiadła na kozioł obok lorda Lashmar, służący uczeplił się w tyle i tylko Werner zajmował sam honorowe miejsce na poduszkach powozu.

Jechano zwawo, konie parskały, piły wiatr, gdy naraz z lasku, do którego się zbliżono, wyjechała maszyna parowa, wiódąca za sobą kosiarkę. Lord Lashmar, którego była własnością, pozwolił jej dzierżawcom swoim, dla szybszego łąk skoszenia. Uważałby sobie za grzech samolubstwa odmawiać im tego, ale w tej chwili ukazanie się maszyny było mu wcale nie na rękę. Buchała kłębamii dymu i dyszała jak lewiatan, zaprzężony do powozu olbrzymia z gór i konie zestraszły się...

Spostrzeżono to u maszyny, chciau ją zwrócić w bok, ale już było zapóźno. Konie przytrzymywane, zaczęły stawać dęba i Lashmar musiał im puścić cugle. Szarpnęły też, rzuciły się w bok, wpadły z powozem w głęboki rów.

Ciemna zasłona, która w tej chwili zapadła na oczy Stelli, po to jedynie miała się kiedyś rozsunąć, aby ujrzała, że cały świat stał się dla niej nocą i ciemnością, bez żadnego jasnego promyka.

Była bez przytomności długo; bardzo długi czas przeleżała w łóżeczku i budziła się tylko na chwilę, a wtedy Betsy nachylała się nad nią i wlewała jej w usta lekarstwo, albo przykładła do nich kubek z ochładzającym napojem, uniósłszy nieco rozpaloną jak węgiel głowę, poita ją. Czasami spojrzała na nią, czasami nie... Patrzyła przed siebie, widziała firanki zapuszczone do samego dołu okien i myślała co to jest? Potem pytała się siebie, gdzie jest i kto jest ona, ale nie mogła odpowiedzieć sobie nic, bo chwyciły ją marzenia owe okrutne, w których tonęła, a to powtarzało się nieustannie, coraz to w innym przeobrażeniu, że między nią, a drogą jej istotą, stanęła jakaś przerażająca ściana rozdziału: to oddalenie, to śmierć...

I nieraz też spieczona usta biednego dziecka wołały w rozpacz nieprzytomnej:

— Więc nigdy już... nigdy go nie ujrzę... więc straciłam go na zawsze!..

Wtedy pilnująca ją Betsy zalewała się łzami i szepcząc potem z dodaną jej pomocnicą, która przychodziła luzować ją, gdy potrzebowała się przespać, dziwiła się, jak biedna dziewczynka w malignie nawet nie przestała ani na chwilę straty swej czuć i wciąż, wciąż o niej myśleć.

Nareszcie przyszedł dzień, w którym młodość zwyciężyła chorobę, spowodowaną

Szozera odpowiedź.

okrutnem wstrząśnieniem. Stella jednego popołudnia dźwignęła głowę nad poduszkę i spojrzała w okno. Słońce już nieco ku zachodowi się skłaniające, biło w nie przez chińskie story i na chwilę patrzyła się w te blaski.

— Czy to moje urodziny? — zapytała. — Dla czego nie jedziemy do ruin? Poczem usiadłszy na łóżku bledziutka, osłabiona i wątła jak cień, wyciągnęła swe chude rączki i spytała:

— Gdzie mój zegarek?

— Tu kochasiu — odparła Betsy, rada, że może zaspokoić swoją chorą wychowankę i wyjęła zegarek z safianowego pudełeczka, stojącego na toalecie. — Masz go. Prawda jaki śliczny? Mój Boże! Jaka ty szczęśliwa, że masz taki piękny zegarek, niby już słusna panna.

Oslabione rączki zdrząły, biorąc zegarek, wyczerpane ciało opadało bezwładnie na posłanie, ale dziecko nie puściło swego skarbu i drżące paluszki zdołały otworzyć kopertę.

— Przeczytaj — rzekła słabo i Betsy wysylabizowała z trudnością: »Stelli od jej przybranego ojca, Lashmara«.

— O! jak to pięknie ułożono! — wykrzyknęła poczciwa dziewczyna i rozpląkała się, dając folę wezbranych uczuciom swego prostego, przywiązanego serca.

— Nie płacz — rzekła Stella — nie ma czego płakać.

Leżała chwil kilka patrząc na swój zegarek i trzymając go obu rączkami, jak gdyby był za ciężki dla jednej. Poczem przyłożyła go do uszka i przekonała się, że nie idzie.

— Kwandrans do dwunastej — rzekła. — Dla czego stanął o kwandrans przed dwunastą?

Tutaj Betsy zaczęła znów płakać.

— Cicho, cicho kochanie — rzekła, gładząc Stellę po twarzyczce — zaśnij, lubko i śpij, dopóki doktor nie przyjedzie. Betsy ci włoży zegarek pod poduszkę.

— Nie będę już spała; chcę wstać i ubrać się, przecież to moje urodziny, mam być ciągle z lordem Lashmarem. Jak już wysoko słońce? Czyby to już było południe — a może i później? Czym ja tak zasnęła?

— Byłaś bardzo, bardzo chorą, kochanie — odparła Betsy, tym perswadującym tonem, który szczególnie rozdrażnia każde inteligentne dziecko — i jesteś jeszcze za nadto osłabioną, żebyś wstać mogła. Wypijesz teraz filiżaneczkę buljonu i zjesz kawałek befsztyku.

— Ale kiedy to moje urodziny, — nalegała Stella — mam jeść obiad z lordem Lashmar.

— Moje dziecko, twoje urodziny były dziesięć dni temu, przed pogrzebem — odparła Betsy.

Wygadala się nieuważnie; ale bo też ten wyraz »pogrzeb« był od tygodnia na ustach wszystkich w Lashmar-Castle. Była to era, od której czas liczyć zaczęto.

— Przed jakim pogrzebem? — wykrzyknęła Stella, zrywając się na łóżku z przerażonym wzrokiem.

Była tak osłabioną, że zimny pot wystąpił jej na czoło, gdy zadawała to pytanie. Biedna Betsy była jak na rozżarzonych węglach.

— Spij, spij, kochanie — prosiła. — Doktor nie pozwala mówić tak dużo. Leż spokojnie, to usniesz.

— No, Maniu — zjadłaś cukierki — a co się robi i mówi teraz?...

— Niech mama da jeszcze!...

Ale Stella nie dała się zbyć tak łatwo.

— Po jakim pogrzebie? — powtarzała — czy kto umarł?

Betsy pogłaskała ją znowu po twarzy, milcząc z zafawionemi oczyma.

— Kto umarł? Czy pan Werner? O! on taki dobry był dla mnie. To być nie może — to nie on umarł!

— Nie, nie, kochanko. Pan Werner zdrow. Nic mu się nie stało, kochanemu staruszkowi — odparła Betsy.

— Nic mu się nie stało. Więc komuż się co stało? Komu? — wołała Stella, a oczy jej przybierały znów ten dziki wyraz, jakim w nich gorączka świeciła.

— Tobie, kochaneczko. Upadłaś na główkę i mocno się potłukłaś.

Stella wydała okrzyk i zarzuciła ręce na szyję Betsy. Pamięć powróciła jej w jednej chwili.

— Pamiętam! — zawołała — o! tak pamiętam. — Te okropne konie, Lord Lashmar powoził tak dobrze, ale mnie się zdawało, że się wszyscy pozabijamy. Jemu nic się nie stało, nieprawdaż? Poproś go, o Betsy! poproś go, żeby przyszedł do mnie natychmiast. Potrzebuję go widzieć koniecznie, koniecznie!

Jej wielkie czarne oczy stawały się coraz dziksze. Usiłowała dźwignąć się z łóżka, odpychając przytrzymującą ją zawsze Betsy.

— Poproś lorda Lashmar, żeby do mnie przyszedł. Daj mi iść do lorda Lashmar...

— Lord Lashmar wyjechał, kochanko — wyjąkała Betsy. — Lord Lashmar pojechał do Brunm za interesem.

Ta odpowiedź powinna była wystarczyć Stelli, nie wystarczyła jej jednak. Jakiś okropny, dojmujący niepokój miotał jej biedną duszyczką. Ale też nie miała już sił do dalszej walki i opadła na poduszki, powtarzając żałośnie:

— Chcę widzieć lorda Lashmar! Kiedy lord Lashmar wróci? Kiedy? kiedy?

Usnęła w końcu przerywanym, niespokojnym snem i całą noc miała gorączkę.

Doktor zafrasował się bardzo, gdy ją wieczorem zobaczył, gdy się dowiedział,

że odzyskała chwilowo przytomność, ale ją wkrótce utraciła.

— Czyś jej co powiedziała? — zapytał Betsy.

— Ani słówka — odparła. — Biedactwo napierało się widzieć lorda Lashmara, ale powiedziałam jej, że wyjechał i uwierzyła, ale ciągle jednak była niespokojną. Tak go kochała i Bogiem co prawda, miała za co!

— O! tak! rzekł doktor, potrząsając głową. Lękam się, że to małeństwo przeżyło już swoje najpiękniejsze chwile.

Doktor Stokes był to poczciwy, dobroduszny człowiek, który całe życie spędził w tej okolicy, znał całe sąsiedztwo i całe młodsze pokolenie od kolebki leczył. Historia Stelli była mu równie dobrze znaną, jak uczycia lady Lashmar względem biednej sieroty.

— Lękam się ciężkiej choroby — rzekł, zbadawszy jej temperaturę. — Trzeba koniecznie zachować jak największy spokój. Dawaj jej co pół godziny uśmierający napój, który przepiszę i czuwaj przy niej całą, nie kładąc się.

— Mniejsza tam o to — rzekła Betsy. — Wszystko zrobię, tylko niech mnie o lorda Lashmara nie pyta.

Doktor miał słusność. Stella wpadła znowu w malignę. Trwało to długich kilka nocy — o świcie gorączka ustępowała i chora wpadała w stan odrętwienia, nie poznając nikogo, nie żądając niczego, apatyczna, nawpół świadoma wszystkiego, co się dokoła niej działo.

Z tego stanu wyrwało ją wycie gwałtownej letniej burzy, wstrząsającej wielkimi dębami i szum deszczu, bijącego w szyby. Niebo było szare i chłodne. Stella nie wiedziała, czy to był ranek, czy wieczór. Pamięć opuściła ją znowu. Zapomniała o wszystkim, co zaszło od dnia jej urodzin i o wypadku fatalnym, który się w ten dzień zdarzył.

Tym razem nie miał kto odpowiadać na jej pytania. Było koło piątej i Betsy zeszła na dół na herbatę.

Stella rozglądała się dokoła zadziwionemi oczyma, zwolna rozpoznając się z rzeczywistym światem, do którego danem jej znów było wrócić. Tak, to był jej własny pokój, a w nim pełno tych drobnostek, tak drogich dziecinnemu wiekowi. Flakoniki na toalecie, figury porcelanowe, lalki, sprzęty lalczyne, wreszcie książki pięknie poprawiane. Tak, to był jej pokój, jej gniazdeczko, w którym żyła swobodna i szczęśliwa jak ptaszek, bardziej ukochana, niż pierzaste piskle być może. Drzwi prowadzące do saloniku były na wpół uchylone i po za niemi wśród szumu deszczu i wycia wichru można było rozróżnić głosy dwóch rozmawiających osób.

— I cóż z nią mama robi? — pytał głos mężki, dźwięczny i pełny, który jej się wydał jakby znajomym. Podobnym był do głosu jej dobroczyńcy, tylko silniejszym i pełniejszym.

— Zatrzymam ją nadal. Uważam to za święty obowiązek względem biednego Huberta. Ale postaram się naprawić smutny błąd, jakiego się w wychowaniu jej dopuszczałem. Wychowam ją, jak dziecko klasy niższej chowaniem być powinno. Uczynię ją użyteczną pracownicą, między pracującymi na kawałek powszedniego chleba.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Sierota.

Przy kościółku, na cmentarzu
Kłęczy dziecię nad mogiłą.
Łezki z oczu ocierało,
Słabym głosem zawołało.

Matus moja! moja mammo!
Czemużes mię porzuciła?
Czyś się na mnie rozgniewała,
Czym cię kiedy obraziła?

Śpiz tam w ziemi — pod mogiłą...
Powiedz do mnie, choćby słowo.
Czy nie słyszysz swej Marysi? —
Płacząc biło o grób głową.

Jam cię nigdy, nigdy darmo
O zabawkę nie prosiła,
Com zachciała, wszystko dała,
Zawsześ ze mną się pieściła.

Czemuż teraz nie powstaniesz,
Nie utulisz dziecka twego?
Wszak tak modłę się i płacze...
Lub też weź do grobu swego...

Kto mię teraz ucałuje,
Kto sukienkę mi uszyje,
Kto pacierza mię nauczy,
Kto uczesze i umyje?

Ludzie mówią, żeś umarła,
Że już nigdy nie powrócisz.
Czy ci nie żal twego dziecka,
Gdy mię samą tak porzucisz?

Jak tu straszno na cmentarzu...
Chodź do domu!.. jak tu ciemno.
Moja mammo, okryj szatą,
Bo mi bardzo, bardzo zimno.

Wstałaś przecie — moja droga...
Brzydka szata straszna, biała!
Czemuś taka, jak lód zimna?
Ogrzej, przytul, bo drzę cała...

Matus moja — nie nie mówisz?
Otwórz oczka, popatrz mile
I ucałuj córkę twoją —
Niech popieszczę się, choć chwilę

Tak! tak! jakaś, mammo, dobra...
Tak mi ciepło... tak przyjemnie...
Tylko nie rzuć mię już samą
Ach! nie odchodź już bezemnie.

Wołasz z sobą? dobrze... idę...
Bądźcie w wiosce zdrowi moi!..
Ja odchodzę het... daleko!..
Do... matusi... idę.. swojej...

Wyjrzał księżyc z poza chmury,
Nad krzyżami jasno świeci,
Na mogile krzyż objawszy,
Leży w śniegu zmarłe dziecię...

Bóg nad biedną się użali
Śnieg całunem ją otulił
Już nie płacze, nie zawodzi —
Poszła... do swojej matuli.

G. Ha-Ku.

Teatr — koncerta — widowiska.

Żywy posąg, jest dramatem włoskim Cigoni'ego — przetłumaczono go dosyć poprawnie na język polski w Warszawie i tam też przed paru laty po raz pierwszy przedstawiono w głównej roli z nieboszczką Wisnowską, która miała w niej nie zwykle powodzenie. Na lwowskiej scenie *Żywy posąg* dano d. 9. b. m.

Jako dzieło dramatyczne *Żywy posąg*, w pomysłach samym, jest wprawdzie, bardzo oryginalny, ale jest to oryginalność tego rodzaju, która przechodzi w dziwaczność i w jakąś psychologiczną aberrację. Umarła w pierwszym akcie biedna, piękna dziewczyna, która była narzeczoną młodego człowieka. Ten młody człowiek udawał ubogiego, a był, rzeczywiście, bardzo bogatym — dziewczyna umarła z wysiłku do pracy, aby zarobić kapitalik, na ślub. Młody człowiek, hrabia, szaleje z rozpaczą, boć to jego wina, że się narzeczoną zapracowała sądząc, iż hrabia, jest tylko ubogim ar-

Z warunkiem...

— Przepraszam panią — czy to krzesło jest wolne?..

— Wolne, ale, jak kto chce tu usiąść — koło tego stolika...

tystą-snycerzem. Więc przenosi się do Ameryki, ale tam od swego przyjaciela otrzymuje wiadomość, że jest kobieta we Włoszech podobna, jak dwie kropki wody do jego zmarłej narzeczonej aż do organu głosu, tylko, że ten portret Marji, jest kokotką, wyzyskującą rozpustnicą na ciężki kamień. Hrabia wraca; uderzony dziwnym podobieństwem, wynajmuje sobie, na dwie godziny dziennie poprostu, za bardzo wysoką cenę ową kokotę po to tylko, aby jej się przypatrywać i wspominać Marję, na grobie której co dziennie składa kwiaty i modli się. Ale cóż, zamiast niemych kontemplacji, hrabia z kokotą kłóca się ciągle, a w końcu rozpustnica, nazywana przedtem „z lodu“ rozkochała się w hrabiem po uszy, a on pozostał wierny nieboszcze i jej grobowi, chociaż po rozmaitych perypetyjach i awanturach, żegnając się z nawróconą kokotką, rzucił jej.. „może“... Jest tam jeszcze pojedynek bez zabitych, cmentarz, ksiądz — są bachanalje kokotek, orgje złotej i zblazowanej młodzieży — jest wszystko, co do dramatu potrzeba, tylko... niema, właściwie, dramatu, lecz obraz z epizodami, osnuty na dziwnym pomysle odszakującym co chwila od życiowej prawdy...

W całym tym dramacie, właściwie są tylko trzy postacie działające: hrabia, jego przyjaciel, adwokat, i ów „żywy posąg“ Marji — reszta, wszystko epizody i wszystkie nie wyjmując księdza na cmentarzu, banalne, a banałność ta niedała się zastąpić krzykliwymi zbiorowymi scenami i piskiem pijanych kokotek. — „Żywym posągiem“ była u nas pani Stachowiczowa — posąg był, tylko nie bardzo żywy... Talent pani Stachowiczowej wyraźnie wyciąga ręce w inną stronę... Pan Woleński pokutującego hrabiego, grał po swojemu... Lekkiego adwokata, z talentem odtworzył p. Trapszo. Epizodyczne role z przykładową starannością odegrali panowie: Chmieliński, Hierowski, Walewski, Szobert, Milewski i inni, oraz panie: Urbanowicz, Piasecka, Czechowicz i inne.

Sceny zbiorowe były reżyserowane doskonale. Wystawa efektowna i ładna.

Doniesienia różne prywatne i publiczne.

— Pan W. Biliński objął w tych dniach magazyn srebra chińskiego po znanej w kraju firmie G. A. Christiana. Firma ta pracowała uczciwie we Lwowie przez lat dwadzieścia

pięć i obecnie przeszła w ręce tego, który przez długi przeciąg czasu był stałym współpracownikiem s. p. Christiana i posiadał jego nieograniczone zaufanie tak dalece, że zmarły testamentem przekazał swoim spadkobiercom, aby przedsiębiorstwo całe było odprzedane nie komu innemu, tylko p. Bilińskiemu. Jest to fakt niezwykle i charakter osobisty p. Bilińskiego przedstawiający w pięknym świetle. P. Biliński, nie tylko więc, jako zdolny kupiec i fachowiec wchodzi na samodzielne stanowisko, lecz, jako człowiek zacnego charakteru przedsiębiorstwo prowadzić będzie po tej drodze rzetelnej, którą szło przez ćwierć wieku. Więc szczęść Boże zacnemu polskiemu kupcowi i przemysłowcowi!

— Czytamy w krakowskiej *Myśli*: „Z handli w Krakowie, zaopatrzonych w artykuły spożywcze najróżnorodniejszej kategorii — wymienić należy między innymi handel pp. Karola Knoreka i Spółki przy ul. Florjańskiej 1. 33, prowadzący na wielką skalę sprzedaż dziczyzny, towarów korzennych, konserw jarzynowych i tak zw. delikatesów.

Handel powyższy jest w swoim rodzaju jedyny w naszym mieście, a wyróżnia się bardzo korzystnie tem, że dostarcza publiczności rozmaitych specjalnych produktów, zawsze świeżych i w cenie umiarkowanych. Świeży, wyborowy towar i umiarkowana cena — oto warunki powodzenia każdej firmy handlowej, to też nie dziwnym się wcale, że handel pp. Knoreka i Spółki z każdym dniem zyskuje sobie coraz większe uznanie u kupującej publiczności i, co za tem idzie klientela jego zwiększa się coraz bardziej. Bo też każdy bezstronny przyznać musi, że handel, który w stosunku swoim do publiczności kieruje się zasadą „tabakiera dla nosa“ nie zaś nos dla tabakiera, czy później przyciągnie do siebie publiczność, która rada z rzetelnego, a taniego towaru i szybkiej, a grzecznej obsługi — chętnie handel taki od innych odwiedza. Oprócz powyższych zalet, które są udziałem firmy Knoreka i Spółki — ma ona jeszcze i tę wielką zaletę, że przysparza kupującej publiczności wiele, (jak wyżej rzekliśmy) specjalnych artykułów, które w domowym gospodarstwie są prawie niezbędnymi, a ze względu na oszczędność — koniecznymi. Oprócz bowiem takich artykułów jak: wódki, likiery, wina krajowe i zagraniczne, owoce świeże, masło, buljon, sery, żywe raki i ryby itp., sprzedaje firma Knorek i Spółka prawdziwą herbatę chińską, grzyby suszone, wszelkiego rodzaju jarzyny zasuszane, które w odpowiednich dozach o opakowaniu czekają na gospoście, które kupiwszy takie zasuszone jarzyny wiedzą, że można je trzymać w spiżarkach i codziennie przyrządzać niemi smaczne zupy, lub też wprost gotować, jako jarzyny do mięsny. A dziczyzna u pp. Knorka i Spółki — z wyboru i taniości znana niemal powszechnie“.

* * *

Do powyższego artykułu w *Myśli*, to tylko jeszcze dodać musimy, że handel pana Karola Knoreka i Spółki, rzeczywiście zasługuje pod każdym względem na bezwarunkowe uznanie i godzien jest szczerzego polecenia wszystkim.

A czy dużo masz pieniędzy?

Jam rzekł do niej: Kocham ciebie...

Przeznaczoś mi od Boga.

Anioł dusze nasze w niebie

Związał wiecznie — moja droga...

— Kocham — rzekła cicho ona.

Wieczniem twoja sercem, duszą —

Twoja tylko będę żona,

Jego z kwitkiem odejść zmuszę...

— O kochana, często bywa

Miłość gorzką w biedzie, nędzy...

— Tak?... spytała niecierpliwa —

— A ty dużo masz pieniędzy?

G. Ha-Ku.

Odpowiedzi od Redakcji i Administracji.

G. Ha-Ku. Jest talent — jest szczere uczucie. Prosimy pisać i przysłać.

M. K. „Filozofja słońcem wszystkich umiejętności” — nie pójdzie.

Demon. „Z ruin myśli” i z „Tańczących pałczków”, nie możemy korzystać — pierwsze acz pełne prawdy, są myślami zwykłymi i nie cechuje ich oryginalna filozofja, drugim nie dopisuje, tym razem, humor i stanowią zbyt banalny i naciągany obrazek. — O inne prace prosimy.

Wbny Ks. Rektor Marek Januszkiewicz w Reading Pa. (Ameryka). Cztery dolary otrzymaliśmy, jako prenumeratę za rok 1892. Premium bezpłatne: „Klejnoty humoru polskiego” (3 zeszyty) wyśleliśmy.

Wbny Ks. Gulcy w Post-Austin Mich (Ameryka). Cztery dolary, jako prenumeratę zaległą za rok 1891, za księdza Krolla, otrzymaliśmy — dziękujemy.

F. we L. „Jaka szkoda” — nie może być umieszczone. Jest to opowiadanie zbyt skandaliczne.

Nadesłane.

P. T., życzącym posiadania najlepszych instrumentów muzycznych, polecamy z całą sumienością jedyny największy w Galicji skład fortepianów, harmonji, pianin, cyter arystonów i wielu innych instrumentów muzycznych pod firmą **p. p. Sidorowicza i Siwińskiego w Stanisławowie** istniejący. Firma powyższa daje wszelką gwarancję, co do dobroci zakupionych u niej instrumentów, albowiem pan Sidorowicz znany powszechnie muzyk i autor wielu kompozycji na fortepian, zaś p. Siwiński przez wiele lat pracując poza granicami w zakładach fortepianów, dają najlepszą rękojmię **P. T.** interesowanym, którzy w najdogodniejszy sposób nabywać mogą instrumenta, jak: za gotówkę, na spłaty ratami, zamianę. Wszelkie restaurowanie fortepianów uskutecznia się najdokładniej i po cenach umiarkowanych. (5578-3-1).

Wszelkie wyroby nożownicze, sporządzone z najlepszej stali, poleca znany z rzetelności zakład **p. K. Hauswalda w Stanisławowie**. Przy nadchodzącym sezonie wiosennym zwracamy uwagę **p. p. ogrodników i gospodarzy** na powyższą firmę, u której zaopatrzyć się mogą w najlepsze narzędzia stalowe ogrodnicze, które są tańsze i lepsze od wszelkich zagranicznych tego rodzaju wyrobów. Taż firma posiada wielki wybór najlepszych maszyn do sżycia, wielki wybór naczyń kuchennych i skład wszelkich wyrobów koszykarskich, wózków dzieciennych, polecając takowe po najumiarkowańszych cenach. (5576-3-1).

Zupy kondyzowane Leopolda Fausta we Lwowie. Po roztraciu w zimnej wodzie i krótkim zagotowaniu, otrzymuje się $\frac{3}{4}$ litra, względnie 4 talerze wybornej zupy. Na ten pożyteczny artykuł spożywczy zwraca się szczególną uwagę, gdyż w gospodarstwie domowym równie, jak i w podręcznych potrzebach, jest on niezmiernie wygodny, a jako posiłek zdrowy i dobrze odżywiający.

Adres fabryki: **we Lwowie, ulica Sykstuska l. 2.** 5579-4-1.

Znany zaszczytnie od bardzo dawna **magazyn Drexlerów we Lwowie**, oraz fabryka materaców i pościeli wszelkiego rodzaju i gatunku, odznacza się taką obfitością towarów, że bez przesady najwyszukańsze wymagania pod każdym względem zadowolnić może. Nieposzlakowana rzetelność, z jakiej słynie ta firma chrześcijańska i zacne obywatelskie stanowisko, jakie w mieście naszym zajmuje — zjednały jej szerokie i niepodzielne uznanie u publiczności, tak, że kupiecka firma Drexlerów, może służyć na wzór innym. (5538-8-6).

P. T.

Jako uniwersalny spadkobierca i wykonawca woli s. p. mego wuja **G. A. Christiana we Lwowie** mam zaszczyt zawiadomić, że należący od lat 25-ciu do s. p. zmarłego chlubnie znany magazyn srebra chińskiego, stosownie do jego ostatniego rozporządzenia, odsprzedałem z dniem dzisiejszym, długoletniemu współpracownikowi i prokurysty tejże firmy panu **W. Bililskiemu**, a to bez jakiegokolwiek pasywów i z prawem podpisywania firmy: **G. A. Christiana następcą W. Bililski**.

Z głębokiego przekonania polecam nową firmę najgoręcej i kreślę się

z poważaniem:

August Schellenberg.

P. T.

Powołując się na dołączone doniesienie, mam zaszczyt zawiadomić, że nabyłem na wyłączną własność, bez jakiegokolwiek pasywów, zaszczytnie od lat 25 ciu znany magazyn srebra chińskiego, należący do s. p. mego czcigodnego szefa **G. A. Christiana we Lwowie** i odtąd prowadzić go będę pod zarejestrowaną firmą **G. A. Christiana następcą W. Bililski**.

Mojem usilnem staraniem będzie, utrzymać i nadal dobrą sławę starej firmy, jakoteż uzyskać zaufanie, jakim się ona w najszerszych kołach dotąd cieszyła.

Pracując w niej czas długi, obeznałem się dokładnie z tokiem całego interesu, a posiadając fachowe doświadczenie, przy odpowiednich środkach materialnych, pozwalam sobie wyrazić przekonanie, że zadaniu memu w zupełności odpowiem.

Prosząc o łaskawe przyjęcie do wiadomości mego podpisu i zaszczytnie mnie swoimi względami, kreślę się

(5582-1-1)

z poważaniem:

W. Bililski.

Z Tarnopola.

Bardzo słusznie jakiś mądry człowiek napisał, że kto pracuje w swoim fachu pożytecznie i ucziwie, ten samem jest patryją, bo pracą swoją przyczynia się do ogólnego dobrobytu. Tacy ludzie są pożądani, szczególnie u nas na prowincji gdzie jak wiadomo, kupiec przemysłowiec walczyć musi z różnemi przeszkodami. Wśród przedsiębiorstw na zdrowych kupieckich podstawach opartych, cukiernia **p. Dąbrowskiego w Tarnopolu**, niezawodnie należy do najlepszych zakładów. Pod względem urzędzenia, a szczególnie też pod względem cukierniczych wyrobów, zakład **p. Dąbrowskiego**, nie ustępuje ani na krok najpierwszorzędniejszemu cukierni om, nawet w wielkich miastach. Złożyły się na to, przykładna staranność i rzetelność właściciela, oraz niezwykle fachowe jego wykształcenie. To też **p. Dąbrowski**, nietylko jako właściciel cukierni i kupiec zażywa powszechnego uznania, lecz jako gorliwy obywatel, cieszy się szacunkiem i sympatją. Praca i rzetelność sprowadziły dla przedsiębiorstwa **p. Dąbrowskiego** dobre owoce, a szlachetny charakter i przymioty jego serca, zjednały mu imię dobrego i bardzo pożytecznego obywatela. (5495-st.-10).

Pan M. Żenczykowski, właściciel znanego zakładu introligatorskiego w Krakowie, przy ulicy Szpitalnej l. 40, otworzył we Lwowie, przy placu Marjackim, w hotelu Europejskim, filję swej pracowni. Obydwa te zakłady są zaopatrzone w najlepsze maszyny pospieszne, oraz inne przybory do wykonywania wyrobów galanteryjnych — pracuje w nich kilkudziesięciu uzdolnionych ludzi, to też mamy nadzieję, że wszelkie tego rodzaju wyroby zagraniczne z kraju naszego usunięte zostaną, jeżeli **Sz. P. T.** Publiczność zwróci na to baczniejszą uwagę i poprze przedsiębiorstwo krajowe, w którym wielu ludzi naszych znajdzie pracę stałą i dobrobyt. W zakładach introligatorskich **p. M. Żenczykowskiego**, wykonują się wszelkie roboty w zakresie introligatorski i galanteryjny wchodzące, hurtownie i pojedynczo, oraz teki i futerały na adresy, dyplomy i t. p.; również przyjmuje do oprawy obrazy i fotografie w ramy passe-portout, po cenach najprzystępniejszych bardzo gustownie. (5572-4-3)

Od dłuższego czasu zwraca na siebie uwagę przedsiębiorstwo pogrzebowe **p. Szafrąńskiego w Krakowie**. Rzeczywiście to przedsiębiorstwo, pod każdym względem zasługuje na zaufanie — nie tylko, bowiem, sumiennie wypełnia wszelkie zobowiązania, ale w tych

obrzędach smutnych, dotyczących boleśnie rodziny, a niestety, nie uniknionych, powoduje się delikatnością godną naśladowania, b, jak wiadomo, inni tego rodzaju przedsiębiorcy takiego przymiotu nie posiadają. Przedsiębiorstwo pogrzebowe **p. Szafrąńskiego** urządza najbogatsze i najskromniejsze pogrzeby. Wszelkie przybory służby pogrzebowej i cały kondukt odznacza się czystością, gustem i powagą. Nigdy też **p. Szafrąński** nie korzysta z sytuacji, lecz oblicza kosztą, jak najumiarkowańsze. Każdemu tedy, kłoby się znalazł w tej smutnej potrzebie, z całą sumiennością polecić należy przedsiębiorstwo pogrzebowe **p. Szafrąńskiego**, a z pewnością nie tylko się nie zawiedzie, lecz będzie wdzięczny za to polecenie, bo tam gdzie rzetelność, delikatność i umiarkowanie w cenach podały sobie ręce, musi być powszechne zadowolenie. Zakład **p. Szafrąńskiego** urządza nawet całkiem bezinteresowne kompletne pogrzeby, gdzie wymaga potrzeba. (5301-6-4).

Sklep korzenny we Lwowie na ulicy Czarneckiego i placu Bernadyńskiego pod firmą **Ważnego**, przy którym znajduje się pierwszorzędną o doskonałej i zdrowej kuchni restauracja — pozyskały niepodzielne uznanie u szerokiej publiczności. Właściciel prowadzi swój interes rzetelnie i z wzorową kłupiecką akuratanością, a całym jego zadaniem jest, aby swoich odbiorców i gości zadowolnić pod każdym względem. (5581-2-3).

Zwracamy uwagę na ogłoszenie **Dra Freysingera w Lisku**. Ogłoszenie to dotyczy szczepienia ospy, rzeczy, jak wiadomo, niezmiernie ważnej dla każdej rodziny. **Dr. Freysinger** pod każdym względem zasługuje na publiczne zaufanie, a nawet wdzięczność, gdyż jako specjalista lekarz daje zupełną rękojmię zdrowej krowianki. Pomijając już to, że ta krowianka na ostatniej wystawie krakowskiej, odznaczona została medalem rządowym, sama czynność wyrabiania jej przez fachowego lekarza i do tego tu w kraju, jest niezmiernie ważnym szczegółem. Dla tego wszystkim rodzinom gorąco zalecamy, aby po krowiankę do szczepienia ospy swoim dzieciom udawali się wprost do **Dra Freysingera w Lisku**, a mogą być spokojni o zdrowie swoich dzieci. Bliższe szczegóły znajdzie każdy w ogłoszeniu. 5283 st.-34.

Z Grybowa donoszą, że **p. Paszek** w tamtejszym browarze wyrabia doskonałe piwo, które niezmiernie chwala w całej okolicy, na co też w zupełności zasługuje, bo jest smaczne i zdrowe. **Pan Paszek**, z przykładną troskliwością i znanstwem fachowem prowadzi ten browar, bez wątpienia mogący się zaliczyć do pierwszorzędnych tego rodzaju zakładów. Panuje tam ład, czystość wzorowa i obfitość w magazynach, tak samego wystającego piwa, jak i materiałów potrzebnych do jego fabrykacji. Nic więc dziwnego, że piwo to posiada ogólne uznanie w całej okolicy. 5504 4-4.

Mam zaszczyt niniejszem zawiadomić, że po ukończeniu specjalnych studjów i po złożeniu fachowych egzaminów przy c. k. uniwersytecie w Wiedniu, osiadłem stale, jako dentysta w Przemysłu ulica Wodna l. 38.

W zakres sztuki dentystycznej wchodzić będzie:

1. Leczenie i operacje wszelkich chorób jamy ustnej.
2. Wyjmowanie zębów po znieczuleniu kokainą, lub gazem rozweselającym.
3. Plombowanie kanczukiem, emalją, srebrem i złotem.
4. Czyszczenie zębów i znieczulanie wszelkich bólów tychże.
5. Sztuczne zęby i całe szczęki podług najnowszego systemu amerykańskiego, oparte na ciśnieniu powietrza.

Z szacunkiem:

P. Schnitzer.

5396-4-2.

dyplomowany dentysta
c. k. uniwersytetu we Wiedniu.

*Mr. J. I. Horn Leaf for your
 wofolten mit Zitiungbe
 Danke für die gute
 ob es wohl möglich. Ich
 münd was fürst. Die
 geht mich nicht an
 Little pp. Dr. O. Kautz*

Tak wyglądał Stanisław Padlewski zabójca generała żandarmerji moskiewskiej: Seliwestrowa według rysunku portretowego zamieszczonego w tygodniku polskim: „Echo“, wychodzący w Buffalo, w Ameryce. Jedni piszą, że Padlewski odebrał sobie życie w Ameryce w San Antonio, gdzie mieszkał, drudzy, że został tam zamordowany. Faktem jest, że oprócz dwóch listów, z których jeden pisany na kopercie, a których podobiznę według „Echo“ podamy — nie znaleziono przy Padlewskim żadnych innych papierów. — O ile podobizna Padlewskiego, jest wierna, pozostawiamy, oczywiście, odpowiedzialność amerykańskiemu „Echo“, a kopiując ją, czynimy to ze względu na smutny rozgłos socjalnego fanatyka i dlatego, że zmarły Padlewski przebywał przez pewien czas w Galicji, więc wielu jest takich, niezawodnie, co osobiście go znali, lub widzieli.

*Uuu Konfession von
 den Ruffen bittet
 mich ich nicht zu
 beten, weil ich nicht
 den Papst glauben
 kann. Sie sind
 nicht von dem
 heiligen Geist
 geleitet. Sie sind
 nur Menschen
 und sterben
 wie alle Menschen.
 Stanislaus Padlewski
 Herr Hofmann
 in Lemberg*

**Nowo otworzone
 Pierwsze polskie
 Przedsiębiorstwo wysyłkowe
 (Versandt-Geschäft)**

Albina Krajewskiego
 w Wiedniu I. Gisellastr. Nr. 1.

poleca taniej jak wszędzie:
 Kasy żelazne rzeczywiście ogniotrwałe Nr. 0 65 złr., Nr. 0¹/₂ 78 złr., Nr. 1 100 złr., Nr. 2 120 złr., Nr. 3 135 złr., Nr. 4 160 złr.
 Latarnie stajenne, gospodarskie i domowe na naftę, oliwę lub świecę po 60, 80 ct., 1 złr., 1 złr., 40 ct., 1 złr. 70 ct. i 2 złr.
 Pochodnie naftowe do robót i jazdy nocej, sztuka 80 ct.
 Maszyny do prania bielizny, najpraktyczniejszej konstrucji po 28, 32 i 39 złr.
 Wyciskaczki do wyciskania wody z bielizny z wałkami gumowymi po 9 złr., 10 złr. 50 ct., i 13 złr.
 Artykuły gumowe i z kauczuku, tak chirurgiczne, jak i techniczne. (Cennik na specjalności gumowe wysyłam gratis i franco).
 Farby artystyczne — malarskie, lakiernicze i wszelkie przybory do malowania.

Artykuły gospodarsze, gorzelniarne, browarnicze, rolnicze i domowe — słowem wszystko, co kto tylko potrzebuje dostarczam taniej i lepiej, jak wszystkie firmy w miastach i miasteczkach.
 Z poważaniem
 5569-10-2. **Albin Krajewski**

Pod sumienną gwarancją skutku i nieszkodliwości!

Jedynym środkiem do farbowania **Siwych włosów**, nie zawierającym składników trujących, jako to: srebra, ołowiu, siarki i t. p. które włos po dłuższym używaniu niszcza, jest sok czysto roślinny, koloru zielonego, eks rakt orzechowy chemika **Primarevičego w Rzymie** Zabarwia trwałe i szybko w miarę życia na wszystkie odcienie. Skład dla Galicji w Perfurterji **Fausta** we Lwowie ul. Sykstuska 2. **Cena 1 złr. 50 ct.** (5496-10-8).

J. WYCHERA
 Fabryka machin i odlewnia żelaza
 we Lwowie, ul. Gródecka l. 47.

Poleca swoją nowo urządzone odlewnie żelaza podług najlepszego i najnowszego systemu do wykonania różnych odlewów dla machin i dla celów budowniczego-przemysłowych, które podług moich lub przesłanych modeli i najlepszego domieszka surowca, wykonuje. Warstwy machin i warstwy prywatne mogą mieć także tanie odlewy kompletnych machin akuratanie podług moich modeli. Na żądanie zostają lane części żelazne w moim warsztacie toczony i borowane. Również polecam z mego obficie zaopatrzonego składu, maszyny rolnicze, które za staranny i dobry wyrób uznane. Z powyżdu zmiany urządzenia, jest w mało używanym stanie tanio do odstąpienia angielska stojąca lokomobila czterokonna, amerykańska **hyblarka**, **piła cyrkularna** i **piła do wyrzynania** (Laubsägemaschine). Stara leżna zostaje zawsze we wzajemny rachunek przyjęta, lub podług najwyższej ceny kursu kupiona. 5561-4-4.

**Pierwszy
 Krajowy zakład
 WYROBU GORSETÓW**

we Lwowie ul. Jagiellońska l. 2
 naprzeciw Kasy Oszczędności.
 Wyrabia gorsety najlepszego kroju, jako też higieniczne; gorsety i szelki do prostego trzymania się i w ogóle wszystko w zakres gorsetarski wchodzące.
 Przyjmuje naprawy i pranie takowych. 5562-12 4.

R. Suttner & T. Zima
 Fabryka kotłów
 i warsztat reperacyjny maszyn

4957-st.-25. w **Kołomyi**
 przyjmuje wszelkie roboty kotlarskie i maszynowe. Budowa i reperacja kotłów parowych i lokomobil. — Kotły i przyrządy do rafinerji naftowych, gorzelń, browarów, tartaków etc. — Ręczymy za dobre i punktualne wykonanie powierzonych nam robót.
 Fabryka ta posiada także filję w **Gorlicach**.

BULJON
 wyrobu
 Kazimiery Matczyńskiej

odznaczony wielkim medalem brązowym na wystawie w Krakowie 1891 r.
 Nr. 00. z trufkami Ko 7 złr. 50 ct.
 Nr. 1. z zwierzynym i drobiu " 6 " 50 "
 Nr. 2. doskonały " 5 " 50 "
 Dla chorych buljon z samego najdelikatniejszego ptactwa i drobiu, bardzo przez lekarzy polecany, po 10 złr. kilo. (5374-st.-26).
 Ekstrakt mięsny na sposób Liebiga, słoiki po 70 ct.
 Sprzedaje Zarząd dworu Łapszyn, p. Brzeżany i Dom komisowy Makowiecki i Spółka w Tarnopolu.

L. Niewiadomski i Spółka
 poleca
 swój bogato zaopatrzone
Handel towarów żelaznych
 po cenach umiarkowanych
 w **Kołomyi**, Rynek liczba 69.
 5492-5-5.

**Wyśmienity
 BULJON**
 wołyński, funt 2 złr.
 Osobliwy Buljon własnego wyrobu z dziczyzny i drobiu, bardzo pożywny i posilny, funt 3 złr.

Znakomity
PASZTET
 z dziczyzny, drobiu i wątróbki gęsiej 1 funt 1 złr. 50 ct.
 oraz

Wszelką dziczyznę w całości i na części.
 poleca: (5545-10-4).

KABOL KNORECKI i Sp.
 Pierwszy handel dziczyzny, towarów korzennyh, artykułów spożywczych, win, wódek i wszelkich delikatesów
 w **Krakowie**, Florjańska L. 23.
 Cenniki na żądanie franco

**Fabryka wędlin
 Antoniego Jech**
 w **Jarosławiu**
 poleca wszelkiego rodzaju własne wyroby masarskie, jak **nieprześcięgnięte** w smaku, szynki, ozory, poledwice różnorodnie kiełbasy itp. delikatesy masarskie, po cenach bardzo umiarkowanych. Zamówienia uskutecznia szybko i punktualnie. 5552-6-3.

**Sztuczne
 Zęby i Szczęki**,
 jako też:
 wszelkie reperacje zębów sporządza się podług najnowszego systemu trwale i tanio w **Atelier**
M. Reischera
 we Lwowie ul. Wałowa l. 15.
 5575-12-2

**Pracownia pilnikarska
 Franciszka Bartika**
 w **Krakowie**,
 przy ulicy **Lubicz l. 22.**
 Wykonuje wszelkie roboty w zakresie pilnikarstwa wchodzące i przyjmuje do nasiekania stare pilniki i raszple, — polecając się łaskawym względem Szan. Panów Fabrykantów, Majstrów ślusarskich, kowalskich, szewskich itd. itd.
 Za dobre wykonanie i umiarkowane ceny ręczy się.
 Stare pilniki i raszple do nasiekania, przyjmuje się także. 5507-10-4.

3% Losy austriackiego Zakładu kredytowego ziemskiego
 sześć (6) ciągnień rocznie
 główna wygrana:
50.000 złr. a. w.
4% Losy węgierskiego Banku hipotecznego
 trzy (3) ciągnienia rocznie
 główna wygrana:
50.000 złr. a. w.
 jakoteż wszelkie losy Czerwonego Krzyża i serbskie 10 frankowe sprzedaje najtaniej
Sokal i Lilien
 dom bankowy i kantor wymiany.
 Zlecenia z prowincji wykonujemy bezzwłocznie niedoliczając prow zji, a na żądanie zaliczkę. (5485-st.)